

ARH PT-1753

THE ARVAMUS

Lugupeetud vastaja!

Tartu Riikliku Ülikooli sotsioloogid, kes 1966. aastal alustasid Teie abiga elukutsevaliku probleemi uurimist, pöörduvad uuesti Teie poole palvega koostööks.

Keskkooli lõpetamisest on möödunud üle kolme aasta. Need aastad on olnud sündmusterohked ja suur osa neist sündmustest on nii või teisiti olnud seotud ka elukutse valimisega. Elukogemused on kindlasti süvendanud ka Teie arusaamasi sellest probleemist. Tahaksimegi teada, mida Te arvate nüüd elukutse valimisega seotud asjaoludest.

Teie kogemused on Teid kindlasti veennud, et praegu ei anta veel koolis ega ka mujal küllaldaselt teadmisi, et nii tähtsat otsust õigesti teha. Seega oleks tarvis noortele senisest rohkem asjalikku nõu anda. Püüame siis üheskoos seda teha.

Nagu mäletate, oli ka eelmine ankeet anonüümne. Te kirjutasite ankeedile märksõna, mis Teie keskkoolis oli Kirjutage ka sellele ankeedile vastav märksõna. Täidetud ankeet pange juuresolevasse margita ümbrikusse ja pange posti (ka siis, kui märksõna ei mäleta). Marki ei ole tarvis ümbrikule panna. Meie aadress on:

Tartu
T R Ü
Filosoofia kateeder

Head pealehakkamist ning püsivust!

Uurijad.

Kas Te olete muutnud elukutse valiku kavatsust, mis Teil oli keskkooli lõpetamisel? (Palume tõmmata õige vastuse ees olevale numbrile ring ümber. Toimige vastamisel ka edaspidi samuti.)

- 1 Keskkooli lõpetamisel ei olnud mingit kindlat kavatsust
- 2 Ei ole muutnud
- 3 Olen muutnud

Selle eriala, millel praegu töötate, omandasite

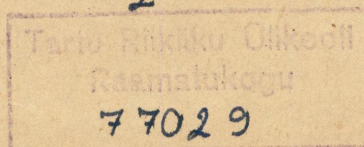
- 1 tootmisõpetusega keskkoolis
- 2 õpilasena töökohal
- 3 töötamise käigus
- 4 kursustel õppeajaga kuni kolm kuud
- 5 kursustel õppeajaga üle kolme kuu kuni kuus kuud
- 6 koolis õppeajaga üle kuue kuu kuni üks aasta
- 7 koolis õppeajaga üle ühe aasta
- 8 armees
- 9 mujal

Kas Te olete omandanud ka teisi erialasid peale selle, millel praegu töötate?

- 1 Ei ole
- 2 On veel üks
- 3 On veel kaks või rohkem

Kui olete omandanud mingil alal kutsetunnistuse, kategooria vms., siis palume märkida eriala ja millise järgu, liigi jne. omandasite:

2

Nüüd palume Teid meelde tuletada peamised põhjused, mis määrasid ära selle eriala valimise, millel praegu töötate. (Pange need põhjused kirja, äärele ärge märkige midagi.)

Kui Te praegu seisaksite valiku ees, siis millise elukutse Te valiksite? (Kirjutage vastav elukutse.)

Kui Te praegu ei tööta sellel alal, siis miks?

Kui tähtis on Teile isiklikult kutsetöös edasi jõuda?

- 1 Tähtis, sest see annab elule sisu.
- 2 Tähtis, sest see näitab minu väärtust ühiskonnas ja annab mulle võimaluse elada sisukalt.
- 3 Tähtis, sest muidu ei saa elult midagi.
- 4 Ei ole tähtis, sest see on seotud suure pingutusega ja parem juba elada rahulikult ja tagasihoidlikult.
- 5 Las püüavad need, kes on auahnemad, mina piirdun oma kohuse täitmisega igapäevases elus ja elan nii nagu enamik.
- 6 Peamine ei ole edasijõudmine, sest see ei sõltu sageli minust.

Inimesed, hinnates erialasid ja elukutseid, eeldavad, et need vastavad teatud nõuetele. Millised nõuded Teie esitaksite ideaalsele erialale? Tõmmake iga nõude juures Teie arvamusele vastavas lahtris olevale numbrile ring ümber. Kui mõni tähtis nõue on nimetamata, siis palun lisage see kindlasti juurde. Samuti toimige järgmiste tabelite täitmisel.

Elukutse peab ...	Väga tähtis	Keskmise tähtsusega	Ei ole tähtis
1 võimaldama luua	1	2	3
2 võimaldama kasutada oma võimeid	1	2	3
3 arendama ja õpetama töö tegijat	1	2	3
4 kindlustama puhta ja füüsiliselt mitte raske töö	1	2	3
5 võimaldama hästi teenida	1	2	3
6 võimaldama olla sõprade ja tuttavate seas hinnatud	1	2	3
7 kindlustama rahuliku ja muretu tuleviku	1	2	3
8 kindlustama positsiooni ja prestiiži ühiskonnas	1	2	3
9 võimaldama juhtida inimesi	1	2	3
10 võimaldama olla kasulik rahvamajandusele	1	2	3
11	1	2	3

Tõmmake veel ring ümber lehekülje servale trükitud numbrile selle nõude ees, mida peate ülaltooduist kõige tähtsamaks.

Kuivõrd rahuldab Teie eriala neid nõudeid, mida Te peate kõige tähtsamaks?

- 1 Rahuldab kõiki
- 2 Rahuldab enamikku neist
- 3 Rahuldab mõningaid
- 4 Ei rahulda mitte ühtegi

On selge, et mitte kõik inimesed ei saa ühest ja samast tegevusest samavõrd rahuldust. See, mis üht täielikult rahuldab, võib jätta teise täiesti ükskõikseks. Inimeste huvid on ju erinevad.

Et huvitsid põhjalikumalt tundma õppida, palume Teid järgnevas tabelis ära näidata, mil määral üks või teine tegevus Teid köidab. Tehke seda ringi ümbertegemisega numbrile vastavas lahtris. Oluline on, et avaldaksite oma suhtumise kõigisse toodud tegevusaladesse. Kui leiate, et tabel on puudulik ja mõni oluline tegevusala on sellest välja jäänud, märkige see kindlasti juurde.

Tegevusalad	Rahuldab mind täiesti	Pigem rahuldab kui ei rahulda	Pigem ei rahulda kui rahuldab	Ei rahulda	Ei tegele
1 Lähemate sõprade ringis viibimine	1	2	3	4	5
2 Televisiori, raadio, ajakirjanduse, filmide jm. kaudu elu ja kunsti jälgimine	1	2	3	4	5
3 Perekonnaelu, viibimine kalli inimesega	1	2	3	4	5
4 Mitmesugused meelelahutused (kohviku ja restorani külastamine, tantsuõhtud, seltskonnas viibimine jne.)	1	2	3	4	5
5 Tutvused ja intiimsed seiklused vastassoo esindajatega	1	2	3	4	5
6 Ühiskondlik tegevus	1	2	3	4	5
7 Erialaste oskuste ja vilumuste arendamine	1	2	3	4	5
8 Sportimine, enese füüsiline arendamine, matkamine	1	2	3	4	5
9 Lemmikharrastus (isetegevus, laulmine, kirjandus, tehnika või mõni muu hobby)	1	2	3	4	5

Nüüd palun tõmmake ring ümber järjekorranumbrile selle tegevusala ees, millest elus kõige suuremat rahuldust leiate. Aga märkige ära ainult üks!

Palume Teid ajalises järjestuses kirja panna tööõppimiskohtade vahetused pärast keskkooli lõpetamist (ajateenistus Nõukogude armees märkida ära vaid ajalisel, mitte aga asukohta). See nõuab Teilt kaunis suurt vaeva ja täpsust, aga meile on need andmed väga vajalikud. Alustage esimesest töö(õppe)kohast pärast keskkooli lõpetamist ja kirjutage järgmiselt:

Kus (linn või rajoon ja asutuse liik, näit. tehas Tallinnas, kutsekool Paide rajoonis vms).

Kellena töötasite (kutseala ja amet; õppimise puhul omandatav eriala).

Kui kaua töötasite või õppisite (mis aastast ja kuust mis aasta ja kuuni).

Kus	Kellena	Aeg
1.		
2.		
3.		

Kui olete töö kõrvalt edasi õppinud või õpite, siis palume märkida ajalises järjekorras koolid ja erialad.

Kool	Eriala	Aeg
1.		
2.		

Osa inimesi teeb küllaltki konkreetseid plaane nii pikema kui ka lühema aja peale. Mõned niisugustest võimalikest kavatsustest on ära toodud allpool. Millised neist langevad kokku Teie lähema tuleviku plaanidega?

Plaan	Kindlasti	Võibolla	Ei kavatse
1 Kavatsen vahetada töökohta	1	2	3
2 Hakkan edasi õppima	1	2	3
3 Kavatsen abielluda	1	2	3
4 Kavas on lapse muretsemine	1	2	3
5 Kavatsen parandada korteritingimusi	1	2	3
6 Tahaksin vahetada elukutset	1	2	3
7 Kavatsen teha tõsisema ostu (televiisor, külmutuskapp, auto jne.)	1	2	3
8 Tahaksin ehitada suvilat-sauna	1	2	3
9 Valmistun matkaks, turismi-reisiks	1	2	3
10 Midagi muud	1	2	3

Märkige nüüd, milline neist on Teil kõigepealt kavas.

Missugune Te tahaksite olla? (Palun tõmmake õige vastuse ees olevale numbrile ring ümber.)

- 1 Iseseisvalt tegutsev ja vabalt otsustav
- 2 Edukas, edasijõudev
- 3 Lugupeetud ja hinnatud

On avaldatud täiesti erinevaid arvamusi töö kohta. Mis on Teie arvates töö juures peamine (märkige üks)?

- 1 Töö on vajalik elatusvahendite saamiseks
- 2 Töös on elu mõte
- 3 Töö on kohustus ühiskonna ees
- 4 Töö on igäühe võimete avaldamise vorm ja annab ühiskonnale aluse igäühe hindamiseks

Nüüd olete Te juba mõnda aega töötanud. Teil on kujunenud teatud hinnang oma senise tegevuse kohta. Kuidas Te hindate oma perspektiive kutsetöös?

- 1 On kujunenud väga head perspektiivid, mida kavatsen kindlasti järgida
- 2 On perspektiive, mida saan järgida
- 3 Ei oska just täpselt öelda, kuid esialgu mõtlen senise töö jätkamisele
- 4 Ei ole hinnanud, sest pole erilisi sihte kutsetöös
- 5 Kavatsen vahetada elukutset

Nagu näitavad eelmise uurimuse tulemused, on elukutse valimisel tõsiseks probleemiks see, et keskkooli lõpetades ei oska inimene veel õigesti hinnata kõiki neid asjaolusid, mida tuleks kutsevalikul arvesse võtta. Millist nõu Teie annaksite?

	On avaldatud arvamust, et elukutse valikul tuleks arvestada	Kindlasti	Tuleks	Ei tuleks	Ei tea
1	vanemate või õpetajate nõuannet	1	2	3	4
2	huvi teatud eriala vastu	1	2	3	4
3	et elukutse on vaid teiste elueesmärkide saavutamise vahend	1	2	3	4
4	eelkõige oma andeid ja võimeid	1	2	3	4
5	töö iseloomu ja tingimusi	1	2	3	4
6	et on vaja vaadata algul pisut elus ringi ja hiljem hakata mõtlema tööala määramisele	1	2	3	4
7	eelnevat töötamist sellel erialal, et praktiliselt veenduda valiku õigsuses	1	2	3	4
8	et keskkooli lõpetamise järel tuleb edasi õppida	1	2	3	4

Ülaltooduist kõige tähtsama nõude järjekorranumbrile palume ring ümber tõmmata.

Igäüks teab, kui raske on teenida leiba ja kui palju nõuab inimeselt igapäevane töö. Sellepärast on loomulik, et inimene esitab ka tööle teatud nõuded. Kui mõni töö neile ei vasta, otsitakse selline, mis inimest enam rahuldab. Allpool on ära toodud rida niisuguseid tingimusi. Et saada õiget pilti sellest, missugustele tingimustele peab töö või amet vastama, palume Teil nad tähelepanelikult läbi lugeda ja nende olulisust hinnata. Tõm-make iga nõude puhul Teie arvamusele vastavas lahttris olevale numbrile ring ümber. Kui mõnda tähtsat tingimust, mis tagab tööga rahulolu, ei ole ära toodud, siis lisage see juurde.

Töö ...	Kindlasti	Võibolla	Seda küll mitte	Ei oska öelda
ei tohi olla üksluine, vaid peab sisaldama vaheldust ja uudsust	1	2	3	4
peab olema ajaliselt piiratud	1	2	3	4
peab võimaldama head teenistust	1	2	3	4
peab võimaldama mõelda eluteiste probleemide üle	1	2	3	4
peab võimaldama tunda rahuldust oma võimete ja energia tulemusrikkast rakendamisest	1	2	3	4
peab olema sõprade ja töökaaslaste poolt hinnatud	1	2	3	4
peab võimaldama leida sobivat elukaaslast	1	2	3	4
peab andma selle tegijale positsiooni ühiskonnas	1	2	3	4
peab võimaldama olla suhteliselt iseseisev oma asjaajamistes ja seada tööd enda äranägemise järgi	1	2	3	4
peab võimaldama ennast arendada	1	2	3	4
peab kaasa tooma ühiskondliku tunnustuse järjest vastutusrikkama töökoha näol	1	2	3	4

Peale igapäevase töö peab inimene tegelema ka teiste asjadega, seda nii puhkuse mõttes kui ka oma koduse elu korraldamiseks. Et saada põhjalikumat ülevaadet inimeste huvialadest, palume Teid allpool esitatud tabelis näidata, millisel määral Te olete saanud oma aega pühendada loetletud tegevusaladele. Näidake ära ajakulu igale loetletud tegevusalale ringi tõmbamisega vastavas lahtris oleva numbriga ümber.

Kui palju olete seni saanud pühendada	Üsna palju	Keskmiselt	Veidi	Ei tegele sellega
1 televiisori, raadio ja ajakirjanduse jälgimisele	1	2	3	4
2 ühistele üritustele lähemate sõpradega (näit. ühised vaba aja veetmised, mõnusad jutustused, olemised, mängud jne.)	1	2	3	4
3 perekonna eest hoolitsemisele, armsa inimese seltsis viibimisele	1	2	3	4
4 üritustele, kus on võimalik suhelda huvitavate ja omataoliste inimestega (näit. isetegevusringid, koorid, huvialaringid jne.)	1	2	3	4
5 enese füüsilisele arendamisele, spordile, matkamisele ja reisimisele	1	2	3	4
6 üritustele, kus saab tutvuda huvitavate vastassoo esindajatega (tantsuõhtud, olengud jne.)	1	2	3	4
7 mõnele eriharrastusele (märkide kogumine, jahil- või kalal käimine, laulmine, peotants, teater jne.). Arvestage ühte neist tegevustest, mis on Teile lemmikharrastuseks	1	2	3	4
8 tegevusele ühiskondlikes organisatsioonides (a/ü, komsomol, rahvamalev jt.)	1	2	3	4
9 oma erialaste teadmiste ja oskuste süvendamisele	1	2	3	4

Palume märkida Teile loetletuist kõige meeldivam tegevus ringiga järjekorranumbri ümber.

Kuivõrd edukaks loete oma senist elu?

- 1 Olen edukamaid eakaaslaste hulgas
- 2 Olen mõnes mõttes olnud edukam kui eakaaslased
- 3 Olen enam-vähem keskmiste hulgas
- 4 Olen eakaaslastega võrreldes vähem edukas

Kui olete üritanud kõrgemasse kooli pääseda, siis palume kirja panna kõrgem kool, osakond ning aasta, mil tegite sisseastumiseksamid.

Kui olete leidnud aega ka spordi jaoks ning mõnel alal järgunõudeid täitnud, siis kirjutage, mis alal ja milline järk Teil on.

Millistel valitavatel ametikohtadel olete pärast keskkooli lõpetamist olnud?

Kui olete ÜLKNÜ liige, siis millal astusite sellesse organisatsiooni?

- 1 Ei ole
- 2 Neljateistkümnendast eluaastast
- 3 Viie-kuueteistkümnendast eluaastast
- 4 Seitsme-kaheksateistkümnendast eluaastast
- 5 Astusin üheksateistkümnendaastaselt või hiljem

Teie sugu.

- 1 Mees
- 2 Naine

Teie vanus (täisaastates).

- 1 Kuni kahekümne ühe aastane
- 2 Kahekümne ühe aastane
- 3 Kahekümne kahe aastane
- 4 Kahekümne kolme aastane
- 5 Kahekümne nelja aastane või üle selle

Teie perekondlikud sidemed.

- 1 Elan koos vanematega
- 2 Elan üksi
- 3 Elan koos lapse (lastega)
- 4 Elan koos abikaasaga
- 5 Elan koos abikaasa ja lastega
- 6 Elame abikaasaga vanemate juures
- 7 Elame abikaasa ja lastega (lapsega) vanemate juures

Kui Te elate vanematest lahust, palume märkida, kui vanalt Te asusite omaette elama?

- 1 Elan koos vanematega
- 2 Asusin omaette elama alla kaheksateistkümneaastaselt või kaheksateistkümneaastaselt
- 3 Asusin omaette elama üheksateistkümneaastaselt
- 4 Asusin omaette elama kahekümneaastaselt
- 5 Asusin omaette elama kahekümne ühe aastasel
- 6 Asusin omaette elama kahekümne kahe aastasel
- 7 Asusin omaette elama kahekümne kolme aastasel
- 8 Asusin omaette elama kahekümne nelja aastasel või hiljem

Kui olete abielus, siis märkige oma vanus abiellumisel (täisaastates).

- 1 Ei ole abielus
- 2 Kaheksateistkümneaastaselt või nooremalt
- 3 Üheksateistkümneaastaselt
- 4 Kahekümneaastaselt
- 5 Kahekümne ühe aastasel
- 6 Kahekümne kahe aastasel
- 7 Kahekümne kolme aastasel
- 8 Kahekümne nelja aastasel või hiljem

Märkige vanemate ning, kui olete abielus, ka abikaasa elukutse ja amet (kui on pensionil või surnud, siis kellena töötas varem).

- 1 Isa
- 2 Ema
- 3 Abikaasa

Vanemate ja abikaasa haridus. Tõmmake vastavas laht-
ris asuvale õigele numbrile ring ümber.

	Isa	Ema	Abikaasa
Algharidus (vähemalt 7 kl.)	1	1	1
Lõpetamata keskharidus (7-11 kl.)	2	2	2
Keskharidus	3	3	3
Kesk-eriharidus	4	4	4
Lõpetamata kõrgem haridus	5	5	5
Kõrgem haridus	6	6	6

Kas Te kasvasite (neljateistkümnenda eluaastani)

- 1 koos isa ja emaga
- 2 koos emaga
- 3 koos isaga
- 4 vanavanemate juures
- 5 lahus vanematest (sugulaste, kasuvanemate juures)
- 6 lastekodus

Mitu õde-venda Teil on (oli)?

- 1 Olen ainus
- 2 On veel üks õde (vend)
- 3 On veel kaks õde (venda)
- 4 On veel kolm või enam õde (venda)

Kus Te alaliselt elate?

- 1 Vanemate juures üürikorteris
- 2 Üürnikuna omaette korteris
- 3 Vanemate majas (ehitatud enne sõda)
- 4 Vanemate majas (ehitatud pärast sõda)
- 5 Oma majas
- 6 Ühiselamus

Teie keskmine palk koos igakuuse preemiaga (arvutage viimase kolme kuu keskmine). Palume tõmmata Teie palga suurusele vastava vastusevariandi ees olevale numbrile ring ümber.

- 1 Alla 80 rubla või 80 rubla
- 2 Üle 80 kuni 100 rubla
- 3 Üle 100 kuni 120 rubla
- 4 Üle 120 kuni 140 rubla
- 5 Üle 140 kuni 160 rubla
- 6 Üle 160 kuni 200 rubla
- 7 Üle 200 kuni 250 rubla
- 8 Üle 250 rubla

Milline on keskmine sissetulek Teie perekonna ühe liikme kohta kuus?

- 1 Alla 60 rubla
- 2 Üle 60 kuni 80 rubla
- 3 Üle 80 kuni 100 rubla
- 4 Üle 100 kuni 120 rubla
- 5 Üle 120 kuni 150 rubla
- 6 Üle 150 rubla

Palun hinnake kõiki allpool toodud elukutseid ja erialasid ühiskondliku tunnustuse seisukohalt. Parem-
poolses servas olevaile numbriale tõmmake ring ümber
lähtudes järgnevast: 5 - hinnatakse väga, 4 - hinna-
takse, 3 - suhtutakse ükskõikselt, 2 - halvustatakse,
1 - suhtutakse lausa irooniaga.

5	4	3	2	1	arst
5	4	3	2	1	insener
5	4	3	2	1	pedagoog
5	4	3	2	1	matemaatik
5	4	3	2	1	teadlane
5	4	3	2	1	jurist
5	4	3	2	1	majandusteadlane
5	4	3	2	1	loominguline intelligents (helilooja, kunstnik, kirjanik)
5	4	3	2	1	agronoom
5	4	3	2	1	zootehnik
5	4	3	2	1	komsomolitöötaja
5	4	3	2	1	ehitustööline
5	4	3	2	1	põllumees
5	4	3	2	1	autojuht
5	4	3	2	1	traktorist

SUUR TÄNU TEILE!

Mida soovite meile veel öelda?

АНКЕТА

На эстонском языке

Тартуский государственный университет
СССР, г.Тарту, ул. Ванколя, 18

Vastutav toimetaja M. Titma
Korректор H. Daies

TRÜ rotaprint 1969. Paljundamisele antud 13.XI 1969.
Trükipõgnaid 2,0. Tingtrükipõgnaid 4,86. Trükiarv
1800. Paber 30x42. 1/2. MB 09758. Tell. nr. 891.

Tasuta

B-2258
IV

77029